

سه شنبه 2 اردیبهشت 1399 - 27 شعبان 1441 - 21 آوریل 2020

رحلت استاد برجسته و عالم محقق آیت الله "میرزا مهدی آشتیانی" (1332 ش)



رحلت استاد برجسته و عالم محقق آیت الله "میرزا مهدی آشتیانی" (1332 ش) میرزا مهدی آشتیانی، حکیم، عارف و دانشمند شیعی در حدود سال 1266 ش (1306 ق) در تهران متولد گردید. پدرش میرزا جعفر ملقب به میرزا کوچک از شاگردان آقا محمدرضا حکیم قمشه¹ و مادرش دختر حاج میرزا حسن آشتیانی، مجتهد معروف تهران بود. ایشان پس از فراگیری مقدمات، خارج فقه و اصول را نزد شیخ فضل الله نوری و آقا سیدعبدالکریم مدرس آموخت. وی از آن پس سال²ها در تهران مَدَرَس فلسفه و عرفان بود و عنوان مدرس رسمی مدرسه سپهسالار را داشت. در این میان شاگردان فرهیخته³ و تربیت نمود که میرزا ابوالحسن شعرانی، دکتر عبدالجواد فلاطوری، دکتر محمدابراهیم آیتی، سیدجلال آشتیانی، مهدی حائری یزدی و بدیع الزمان فروزانفر و... از آن جمله⁴ اند. آیت الله میرزا مهدی آشتیانی در سال 1325 ش برابر با سال⁵های 1365 - 1366 هجری قمری، به استدعای فضلا و طلاب حوزه علمیه قم چندی به قم مهاجرت کرد و به تدریس و افاضه پرداخت و استاد شهید مرتضی مطهری در آن مدت قلیل توفیق استفاده از محضر او را داشت. میرزا مهدی آشتیانی بی⁶ گمان یکی از متبحرترین شارحان و مدرسان فلسفه بود ولی ذوق عرفانی او بر مشرب عقلي⁷ اش غلبه داشت و این همه در آثار و شروح و حواشی او که البته از حد شرح و تفسیر بسیار فراتر می⁸ روند و خود، آثار مستقلي به شمار می⁹ روند، به خوبی هویداست. از این عالم برجسته و محقق توانا آثار متعددی بر جای مانده که: حاشیه شرح منظومه منطق و حکمت، اساس التوحید درباره قاعده "الواحد" در وحدت وجود از آن جمله است. میرزا مهدی آشتیانی سرانجام در دوم اردیبهشت 1332 ش برابر با نهم شعبان 1372 ق در 66 سالگی درگذشت و در حرم حضرت معصومه (س) مدفون گردید.

تشکیک¹⁰، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به فرمان حضرت امام خمینی (ره) (1358 ش)، در نخستین روزهای پس از پیروزی انقلاب اسلامی در سال 1357، بنا به فرمان حضرت امام خمینی (ره) به جوانان غیور و انقلابی ایران اسلامی، عده¹¹ ای از دلسوختگان راستین و پیروان صدیق ولایت فقیه گرد هم جمع شدند و نهاد مقدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را پی¹² ریزی کردند. پس از مدتی حضرت امام خمینی (ره) بنیانگذار جمهوری اسلامی در دوم اردیبهشت ماه 1358 طی فرمانی به شورای انقلاب، رسماً تأسیس نهاد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را اعلام کردند و شورای انقلاب نیز با تأسیس شورای فرماندهی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، گامی اساسی در جهت سازماندهی این نهاد انقلابی برداشت. در اولین اطلاعیه سپاه، وظایف کلی آن چنین عنوان شده است: کمک به اجرای امور انتظامی و امنیتی، مبارزه مسلحانه علیه جریان¹³ های ضدانقلاب، دفاع در برابر حملات داخلی و خارجی، همکاری و هماهنگی با نیروهای مسلح نظام اسلامی، تربیت و آموزش اخلاقی و ایدئولوژیکی - سیاسی و نظامی کادر سپاه و... اگرچه سپاه هویتی نظامی دارد اما نظامی¹⁴ و گری در واقع یک بُعد از ابعاد این نهاد مکتبی است. سپاه نهادی نظامی در جهت اهداف و آرمان¹⁵ های والای انقلاب اسلامی است که حفاظت و نگهبانی از نظام و حکومت اسلامی مهم¹⁶ ترین رکن آن را تشکیل می¹⁷ دهد. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در افقی فرازمند، دارای آرمان¹⁸ های مکتبی، انسانی و جهان شمول است که باید همیشه حرکت خود را به آن سو جهت دهد.

سالروز اعلام انقلاب فرهنگ، (1359 ش)، در 28 فروردین 1359، تعدادی از دانشجویان مسلمان کنترل دانشگاه تبریز را به دست گرفتند و فردای آن روز، منافقین و گروهک¹⁹ ها، دانشگاه تربیت معلم را تصرف کردند. به دنبال اولتیماتوم سه روزه از طرف شورای انقلاب به منافقین، مردم مسلمان، در دوم اردیبهشت 1359 موفق به شکست آنان شدند و این حرکت مورد تأیید امام قرار گرفت. پس از آن، ضرورت ایجاد می²⁰ کرد تا دانشگاه²¹ ها برای مدتی تعطیل باشد تا تغییر و تحولی اساسی در تمام نظام آموزشی کشور انجام شود، از این رو دانشگاه²² ها از آن روز تعطیل شدند تا با مطالعه و دقت و فرصت کافی، تحولی بنیادین و اساسی در نظام دانشگاهی کشور پدید آید. این وظیفه به عهده ستاد انقلاب فرهنگی محول گردید تا این که دانشگاه²³ ها در 27 آذر 1361 در سالروز وحدت حوزه و دانشگاه، بازگشایی شدند. این حرکت با هدف اسلامی کردن دانشگاه²⁴ ها و خارج ساختن عوامل طاغوتی بود که به انقلاب فرهنگی موصوف گردید.

اعدام "میرزا علی محمد شیرازی" بنیانگذار²⁵ فقه²⁶ ای²⁷ بنامه (1266 ق)، پس از درگذشت حاج سیدکاظم رشتی جانشین شیخ احمد احسائی که فرقه²⁸ ای²⁹ شیخیه را پایه³⁰ ریزی کرده بود، بین دو تن از شاگردان او بر سر ریاست این فرقه رقابت در گرفت. در 1259 ق سیدعلی محمد شیرازی که شاگرد معروف سیدکاظم بود، پس از سفر به مکه به بندر بوشهر رفت و در آن جا خود را به جای "رکن باب" یعنی نایب امام زمان خواند و پیروانش به بایه معروف شدند. چیزی نگذشت که سیدعلی محمد از مقام بابیت بالاتر رفت و ادعا کرد که او نقطه³¹ ای³² یا نقطه³³ ای³⁴ است و سپس مدعی شد که خود، قائم آل محمد (ص) می³⁵ باشد و کتاب البیان را نگاشت. از این پس او دعوت خود را آشکار کرد و طرفداران فراوانی یافت که چندین بار با قشون دولتی جنگیدند و

آغاز دومین جنگ امپراتوری ایران و روم در زمان پادشاهی ساسانیان (359م) جنگ‌های ایران و روم از سلسله جنگ‌های خونینی است که در چندین دوره انجام شد. دومین دوره این جنگ‌ها در 21 آوریل 359م با حمله سپاه ایران به متصرفات روم آغاز شد. فرماندهی ایران، شاپور دوم معروف به شاپور ذوالاکتاف، پادشاه ساسانیان بود که دوران سلطنت وی 69 سال به طول انجامید. از آن طرف، فرماندهی سپاه روم با ژولین، امپراتور رومیان بود که برای بازگرداندن عظمت روم و مرام بت‌پرستی، تلاش ناموفقی انجام داد. در این جنگ که در منطقه تیسفون در حوالی بین‌النهرین در عراق امروزی به وقوع پیوست، چندین قلعه مهم رومیان به تصرف سپاه ایران درآمد. در ادامه این جنگ، ژولین با سپاه فراوانی که در شامات جمع نمود، ضمن عبور از رود فرات، تیسفون را فتح کرد، اما با کشته شدن او به دست یکی از سرداران ایرانی، این جنگ پس از 4 سال زد و خورد در هشتم ژانویه 363م خاتمه یافت و جانشین ژولین تقاضای صلح کرد. در نتیجه، عهدنامه صلح بین ایران و روم به امضا رسید و دومین دور از جنگ‌های ایران و روم به پایان رسید.

مارک تواین نویسنده داستان‌های معروف آمریکایی، در 30 نوامبر 1835م در فلورایدی آمریکا در خانواده‌ای تهی‌دست به دنیا آمد. پدر و مادر ساموئل به امید کسب ثروت از نقاط دیگری به آمریکا مهاجرت کرده بودند ولی هرگز به آرزوی خود نرسیدند. ساموئل هشت ساله بود که پدرش مرد، پس ناگزیر خود عهده‌دار تامین معاش خانوادگی گردید و در طلب روزی از تحصیل دست کشید. وی در ابتدا به شغل حروفچینی و چاپ مشغول شد ولی طبع حادثه‌آمیز و جوی او بدین امر خرسند نبود. لذا در 18 سالگی در شرق آمریکا به گردش پرداخت تا به کاری که بیشتر خوش آیندش باشد دست بزند. در 21 سالگی داوطلب حرفه کشتیرانی در رودخانه می‌سی‌سی‌پی شد و با رفت و آمد در این مسیر، با بسیاری از شهرها و طرز زندگی مردم آن نواحی آشنا گردید. با آغاز جنگ‌های داخلی آمریکا و قطع عبور و مرور، به امید به دست آوردن طلا سفر کرد ولی موفقیتی به دست نیاورد. بنابراین بار دیگر به کارگری و سپس نوشتن مقالات کوتاه و داستان‌های فکاهی مشغول شد. ساموئل پس از چندی که مختصر شهرتی پیدا کرده بود به نیویورک و سانفرانسیسکو رفت و در آنجا با انتشار نوشته‌های تند و آتشین انتقادی و هجوآمیز، در سراسر جهان به شهرت رسید. تواین برای تکمیل مشاهدات اجتماعی و مطالعات ادبی خود، سفرهایی به اروپا، هندوستان، استرالیا، مصر و فلسطین کرد و شالوده‌قسمت مهمی از آثار بعدی خود را ریخت. او در سال 1900 سفری به دور دنیا داشت و کتاب‌هایی نیز در این باره نوشت. برخی از آثار او عبارتند از: ساده دلان در سفر، عصر طلایی، ماجراهای هاکل بری‌فی، زارع شیکاگو و شاهزاده و گدا. مارک تواین در آثارش سعی کرده تا فساد و تباهی دستگاه‌های عصر خود را به شوخی و مزاح مطرح سازد. مارک تواین را سال‌های آخر زندگی را با شهرت و افتخار گذراند و از احترام مردم سراسر جهان برخوردار شد. مارک تواین را بیشتر، داستان‌پرداز عجایب به شمار می‌آورند. اشخاص داستان‌هایش افرادی فراموش نشدنی‌اند که همواره موجب سرگرمی نسل‌های آینده گشته‌اند. برخی از نویسندگان معروف آمریکا، سرچشمه همه ادبیات جدید آمریکا را کتاب هاکل بری‌فی اثر مارک تواین می‌دانند و آن را بهترین کتاب به شمار می‌آورند. مارک تواین سرانجام در 21 آوریل 1910م در 75 سالگی درگذشت. حتی پیروزمایی به دست آوردند. سرانجام سیدعلی محمد محبوس گردید و پس از درگیری‌های فراوان، علمای تبریز حکم به اعدام وی دادند. بالاخره در شعبان 1266 ق میرزا علی محمد شیرازی را به تبریز برده و به دستور امیرکبیر تیرباران کردند.